

Kunstwerk Maarten de Reus, Oostergoplein

Maarten de Reus: 'het Oostergoplein is één van de plekken waar je Leeuwarden binnenkomt. Hier voel je voor het eerst dat je in de stad aangekomen bent. De weg vormt hier een T-kruising, je moet keuzes maken, links of rechts afslaan. In vele auto's maar ook op iedere mobiele telefoon zit tegenwoordig een navigatie systeem, en we gaan daar heel vanzelfsprekend mee om.

De komende jaren zal er op onze telefoons en op onze auto ruiten steeds meer informatie verschijnen over waar we zijn, waar we onze vrienden of winkels en evenementen kunnen vinden. We zullen de komende decennia steeds handiger worden in het vertalen van cartografische informatie naar onze werkelijke omgeving. Ze zullen steeds meer in elkaar overlopen, met onder andere head-up displays in autoruiten.

De sculptuur die ik gemaakt heb zal er vele decennia staan, en speelt in op de informatie-revolutie die we nu al meemaken. Als je een stad inrijdt, rijd je eigenlijk terug in de tijd. Eerst zie je de industriegebieden met de grote anonieme dozen, dan de moderne wijken, de wederopbouw buurten, uitbreidingen onder invloed van de industriële revolutie in de negentiende eeuw, de gebouwen van de Gouden Eeuw en ten slotte het middeleeuwse centrum.

In veel opzichten groeit een stad als de ringen van een boomstam, je kan aan de ringen zien wanneer het goed ging met de stad, maar ook wat schrale tijden waren. Ringen als een metafoor voor het verstrijken van de tijd zie je vaker terug, ook in de cinema en in computer games. We noemen een stad bij één naam, maar in wezen is een stad meestal een samenstelling van dorpen en gehuchten. Hetzelfde geldt voor de bewoners; mensen trekken in verschillende tijden, en om verschillende redenen naar de steden. Het gemeentearchief van Leeuwarden is een schatkamer als het gaat om kaarten van de groei van de stad. Ik heb er kaarten geselecteerd die terug gingen tot 1200, toen de stad niet meer was dan een nederzetting. Als je de kaarten over elkaar heen legt krijg je een helder beeld hoe Leeuwarden schoksgewijs groeide en vooral in de 20e eeuw een geweldige aanwas heeft gekend. Het is een beeld dat je in veel steden ziet in Nederland: een nederzetting wordt een vestingstad, en heel lang blijft de stad zich binnen de grenzen van de verdedigingswerken ontwikkelen. Vaak is het de industriële revolutie die de stad uit zijn voegen doet barsten, dan is er geen houden meer aan, en vloeit de stad over het omliggende land, andere dorpen en gehuchten in zich opnemend. Het beeld dat Maarten de Reus maakte laat deze beweging zien. Op het Oostergoplein arriveer je 'in Leeuwarden'. En wat krijg je daar te zien: Leeuwarden. Het beeld van de stad heet je welkom in de stad waar net bent aangekomen'.